

EHÖK elnöki program

Szenes Áron

2009. szeptember 8.

Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de lelke kárt szenved? (Mt. 16,26.)

Tartalomjegyzék

1. Bemutakozás	3
2. Bevezetés	3
3. Anyagok és módszerek	3
4. Várható eredmények	4
4.1. Kari HÖK-ök	4
4.2. Kollégiumok	4
4.3. HÖÖK	5
4.4. Egyetemvezetés	5
4.5. Szervezeti egységek	5
4.6. Működés	6
4.7. Doktoranduszok	6
4.8. Szakbizottságok	7
4.8.1. Gazdaság	7
4.8.2. Sport	7
4.8.3. Tanulmány	8
4.8.4. Szociális	9
4.8.5. Külügy	10
4.9. Referensi munkakörök	11
4.9.1. Esélyegyenlőség	11
4.9.2. Tudomány	11
4.9.3. Sajtó és kommunikáció	11
4.9.4. Határon túli	12
4.9.5. Rendezvény	12
4.9.6. Pályázat	12
4.9.7. Kultúra	12
5. Összefoglalás	12

1. Bemutatkozás

Szenes Áron vagyok, végzett biológus, abszolutóriumot szereztem a biológia doktori iskolában, jelenleg biológiatanár mesterszakos hallgató vagyok. Intézeti tanács tag vagyok a Biológiai Intézetben és kari tanács tag a Természettudományi Karon. Voltam HÖK elnök a TTK-n és tudományos referens az EHÖK-ben. Azért pályázom meg a tisztséget, mert számomra ez intellektuális kihívás.

2. Bevezetés

„A jó kormányzás nem önmagáért való, mert miközben természetszerűen védi önmaga hatalmát, van célja és iránya is, ami elég fontos ahhoz, hogy egy ponton túl vállalja a hatalom elvesztésének kockázatát. A polgári demokráciában a hatalom előbb vagy utóbb elveszik ugyanis. Mindenképp. Ebbe pedig egy demokratának bele kell nyugodnia.” (Magyari Péter)

Az egységesség, az „ellenjelölt” nélküli győzelem hamis nyugalmat és látszatot kelt. Az egység és a sokszínűség nem csak látszatra ellentétes fogalmak. A nyolc kar szükségszerűen kerül olyan helyzetekbe, amikor konszenzusra nincs mód. Időről-időre csatákat kell vívni, mert ezekben a csatákban tudnak a vélemények jó értelemben ütközni, ha pedig a felek a szabályokat betartva harcolnak, a küzdelem olyan eredményekre sarkallhatja őket, amelyeket a kényelmes békében nem izzadtak volna ki soha.

Az EHÖK elmúlt két éves történetében a béke, „konszenzus” uralkodott. Legtöbbször. Olykor. Pályázatom célja, hogy rámutassak azokra a pontokra, ahol máshogyan képelem, máshogyan irányítanám az EHÖK-öt, illetve azokat kérdéseket világítom meg, amelyekkel kapcsolatban változást ígérek a jelenlegi és a tervezett vezetéshez, vezetési stílushoz, hallgatói érdekvédelemhez és képviselőkhöz képest.

A jelenlegi szabályrendszer, szabályzatrendszer a szükséges változtatások meghozatalát nem, vagy csak nehézkesen teszi lehetővé. Az elnökválasztás ennek a legmarkánsabb példája. A jelenlegi rendszer önfenntartásra rendezkedett be. Ez azért lehet működőképes, mert a szakszervezetek legtöbb esetben megfelelő, de inkább magas színvonalon működnek. A szakszervezetek vezetőit pedig az elnök jelöli ki, és hívja vissza adott esetben. Ez a rendszer is kétélű: a szakszervezetekben teljesen megszünteti a tagok közti rivalizálást, ami egyfajta nyugodt munkához vezet, de legtöbb esetben (személyi) szükségszerűséget szül. Az önfenntartó, kívülről irányított rendszer így az energiáit nem a szakszervezetek megnyerése, hanem saját működtetésére fordítja. Ennek kritikai megítélése csak nézőpont és az aktuális erőviszonyok kérdése. A kulskérdés nyilvánvalóan az, hogy ki bírja a „status quo”-t, amit a fentiek miatt megváltoztatni közel lehetetlen. Hogy miért szükséges és hogyan lehetséges ez, arról írok a következőkben.

3. Anyagok és módszerek

*„ügyeskedhet, nem fog a macska
egyszerre kint s bent egeret.”
(József Attila: Eszmélet)*

Pályázatom félig-meddig rendhagyó struktúrát követ. A helyzetismertetést követően ebben a rövid fejezetben olyan alapelveket mutatok be, amelyeket egyes konkrét helyzetekben alkalmazok.

Milyen egy jó vezető? Tökéletes. Ezzel a válasszal lezárhatjuk a kérdést, és kereshetjük az alkalmas személyt. A helyes kérdésfeltevésnek inkább így kellene hangzania: milyen vezetőre van most, a jelenlegi ciklusban az Egyetemi Hallgatói Önkormányzatnak szüksége. Az ezelőtti két elnök, bár ciklusonként

némileg eltérő, de határozottan más-más vezetési stílust képviselt, amellyel akár megválasztásuk körülményeit is indokolhatjuk. Mindeközben adott egy sajátos szervezeti struktúra, egy sokat hangoztatott, de szintén nem csak formálisan hamis „erős EHÖK, erős kari HÖK-ök” szlogennel. Ugyanakkor az évek során ezek az erővonalak és kérdések elmosódtak. A kontrasztok felvállalásával, a viták generálásával egy megfelelő vezető esetén nem ezeket az árkokat ássuk újra, hanem felélénkítjük és előtérbe hozzuk azokat az igényeket, amiket eddig szemérmesen elhallgattunk. Ilyenkor óhatatlanul lesznek vesztesek és győztesek is. Egy elpuhult, szebb kifejezéssel élve problémákat elsimító vezetés csak a nagy lehetőségeket hagyja kihasználatlanul. A dolognak pedig még csak nem is itt van a rákfenéje. Ha a konszenzust motiváló erő a karokon van, akkor állíthatjuk: sem nagy ugrásra, sem – divatos kifejezéssel élve – válságkezelésre nincs igény. Ha azonban a konszenzust egy öngerjesztő folyamat, egy szívességi és lekötelezettségi spirál hajtja, akkor annak vezetője, még ha akarja sem lesz képes az örvényből kihúzni a döntési folyamatokat. A döntésekben analitikus, elemző szemléletre van most szükség. A hálózatos szemléletnek van létjogosultsága, mégpedig olyannak, ami nem dominószertű döntéskényszerű jelent. Nem engedhető meg az EHÖK elnökének, hogy ennek a döntéskényszernek a rabjává váljon, ami csak úgy érhető el, hogy a döntések a megfelelő fórumokon, a megfelelő kezek között születnek meg. Az az irány, amelyen az EHÖK már jóideje elindult, az a kapcsolatrendszer és azok a beidegződések, amelyek jól bejáratottnak tűnnek, biztosnak, és eredményt hozóknak, azok valójában elavultak, kényszeresek és kikényszerítettek. Ennek az iránynak valamikor megvolt a létjogosultsága, de tovább nem vállalható.

4. Várható eredmények

Programtervem lényegi részében sajátos bontásban, de igyekszem követni egy elnöki pályázat klasszikus felépítését.

4.1. Kari HÖK-ök

Az EHÖK és a kari HÖK-ök kapcsolata ha szabályzati szinten nem is, de a mindennapi munka során újragondolásra szorul. A mindennapi, operatív munka színtere az EHÖK elnöksége. Célkitűzésem az, hogy az elnökségi ülésekre lehetőség szerint már jól előkészített, írásbeli anyagot kapjanak az elnökség tagjai. Elfogadhatatlan az a helyzet, hogy az elnökségi ülések jegyzőkönyvei nem kerülnek föl, vagy nem kerülnek időben föl a honlapra, vagy hiányosak, nincsenek ellenőrizve ellenjegyezve. Még súlyosabb probléma az, hogy a Közgyűlések jegyzőkönyvei sem érhetőek el. Ez utóbbiak az Ellenőrző Bizottság feladatai is.

4.2. Kollégiumok

A Kollégiumi Hallgatói Önkormányzat működése és szabályzati keretei átgondolásra szorulnak. Jelen helyzetben a KolHÖK önálló részönkormányzatként való működése és szenátusi képviselete elhamarkodottnak tűnik. Ugyanakkor a KolHÖK működését az új kollégiumra való tekintettel, és a felújítást érintő kérdésekben az EHÖK-nek és minden kari hallgatói önkormányzatnak kiemelt figyelemmel kell kísérnie.

A kollégiumok kapcsán és a tudományos-tehetséggondozási területen kívül méltatlanul elhanyagolt figyelmet kapnak a szakkollégiumok. Nem válhatnak az országosan kiszámíthatatlanul változó, tudomány és felsőoktatásellenes politika újabb költségcsökkentésének áldozatává az országosan is ismert és elismert, nagy múltú szakkollégiumaink.

4.3. HÖÖK

Nem kerülheti el – politikamentessége ellenére – az EHÖK figyelmét a tavaszi országgyűlési választás. Ebben az erőterben a HÖÖK mozog, alapvetően a korábbi években nehezen megszokott személyi és szervezeti struktúrával. Az elhangzott politikai ígéreték árnyékában mindennél fontosabb egy olyan ELTE Egyetemi Hallgatói Önkormányzat, önkormányzatiság felépítése és képviselése, ami kendőzetlenül, jól körülhatárolhatóan és sarkosan képviselhető az országos érdek-képviselési szinten, szintereken. Az ELTE kari HÖÖK-öknek világossá kell tennie, hogy intézményünkben az önkormányzatiság nem kaland, nem nyereszkesedés, nem állás, hanem szolgálat. A HÖÖK vezetőinek törekedniük kell arra, hogy a képviselésben tanulmányaikban, szakmájukban hiteles emberek álljanak föl, döntéseikben pedig nem az egyéni vagy szervezeti haszonszerzés vagy nyereszkesedés motiváljon, hanem a szakmai következetesség. Jóllehet, hogy elsősorban vezetői szinten a tanulmányokat nem segíti az érdek-képviselési munka, de fel kell vállalnunk azt, hogy ez elsősorban áldozatot jelent, és nem megélhetést. A HÖÖK-ban tehát példát kell mutatnunk és keresnünk kell a szövetséget azokkal, akik ezt az értékrendet, azt ELTE HÖÖK-nek értékrendjét magukénak vallják. Országos szinten meg kell teremteni olyan szakmai alapú érdekképviselési szövetségi rendszer alapjait, amelyek az említett elvekre és szakmaiságra építenek. Szakmai szövetség alapjaihoz hiteles emberek kellene. A nagy tudományegyetemek hallgatóinak, a régió vezető egyetemlein hallgató diákoknak közös érdekük a szabályozásban még mindig meg nem fogalmazott „kutató egyetemek” kiemelt segítsége. A ELTE képviselésének a HÖÖK-ban éppen ezért a jelenleginél – ha nem is tisztségviselési szinten – jóval markánsabban kell megjelennie. A következetes és határozott politizálás, a nyílt fellépés és keményebb szakmai kritika tartós és nem megalkuvó képviselése hosszútávon az intézményi HÖÖK-nek elismertséget és megbecsülést jelent.

4.4. Egyetemvezetés

Az EHÖK és az egyetemvezetés kapcsolata minden eddiginél alaposabb átgondolásra, változásra szorul. Véget kell vetni a hallgatói mozgalom kezdeti időszakából megmaradt, vagy még rosszabb, egyének személyes, tanulmányaik során elszenvedett, egyedi, oktatói-hallgatói sérelmeken alapuló beidegződésének, miszerint a hallgatói és az oktatói oldal két ellenérdekelt fél. Az egyetem alapeszméje, a jelenlegi törvényi és intézményi szabályozás nemcsak sugallja, hanem ki is mondja, használja az „egyetemi polgár” fogalmát, amelyről mind a hallgatóság, mind az oktatók hajlamosak megfélemleni. Jóllehet, nem akkor, amikor a minőségi oktatás, értékálló diploma és átadható tudás beszédekben felbukkanó közhelyeit sorolják, hanem akkor, amikor ezeket szabályzatokba kell foglalni, és át kell gondolni azokat az érveket, amelyek képviselését egyik vagy másik fél zászlójára tűzte.

Ha az egyetemvezetésre partnerként tekintünk, és sikerül bebizonyítanunk ezt, akár rendes ülések, akár meghívások alkalmával, ha a hozzáállásunk nem ellenérdekeltséget, adok-kapok játékot sugall, hanem azt, hogy partnerként, egy más nézőpontból tudunk a közös tervekhez hozzáadni, akkor rövid időn belül nem kételkedve, hitetlenül, folytonos „garanciákat kérve” kell lavíroznia az önkormányzatnak döntés és döntés között, hanem a közeli álláspontok esetén hatékonyabb építőként, nézet- (és nem érdek-) különbségek esetén pedig konstruktív ellenpólusként tudunk fellépni.

Az EHÖK tisztségviselőinek és a rektori vezetésnek a mindennapi munkakapcsolatát a korábbiaknál jobban kell élénkíteni. (Például az elnök és a rektor, a tanulmányi alelnök és az oktatási rektorhelyettes, az általános rektorhelyettes és a tudományos referens stb. esetében.) A zökkenőmentes, partneri munkakapcsolat oka fogyottá teszi a „hallgatói ügyek rektori megbízottja”-ra vonatkozó rektori utasítást.

4.5. Szervezeti egységek

Az egyetemi szervezeti egységekkel való kapcsolattartást is több esetben újra kell gondolni. Különböző szervezeti egységek más-más módon kötődnek a hallgatói élethez, de – a klasszikus felosztást követve

– szinte teljes mértékben a szolgáltatói oldalt jelentik, nem pedig az érdekvédelmit. A hallgatói érdekvédelmi kérdések az egyetemi szervezeti egységek működése kapcsán, illetve az ellátott feladatokkal kapcsolatban jelennek meg. A szolgáltatásokat ugyanakkor az egyetem jellegéből adódóan elsősorban az oktatási szolgáltatások jelentik, legyen szó minőségbiztosításról, tudományszervezésről vagy elhelyezkedési tanácsokról. Az EHÖK és a szervezeti egységek kapcsolata a következőekben egy-egy szakterületileg jól körülhatárolható, világos cél mentén kell, hogy körvonalazódjon. Nem kívánatos az sem, hogy egy-egy szervezeti egység a HÖK infrastruktúráját, erőforrásait aránytalan mértékben használja. Jóllehet, a kari hallgatói önkormányzatok, a hallgatók közösségei segítik az egyetemi adminisztrációt, karok munkáját. A HÖK jó néhány, az érdekvédelmen már messze túlmutató (rendezvényszervezési, ösztöndíj-felügyeleti) funkciót átvállalt, és önkéntes munkára alapozva végez el, szükség van egy jól meggondolt határvonalat húzni a hallgatói munka, a hallgatói önkormányzat szolgáltatásai és az egyetemi dolgozók között. Még határozottabban ketté kell választani a szolgáltató funkciókat és azok segítségét a hallgatói érdekvédelemtől és képviselőtől, hiszen itt ténylegesen ellenérdekeltség merülhet föl. A Hallgatói Önkormányzat feladata az érintett területeken elsősorban a szabályzatalkotás- és felügyelet, az oktatók véleményezése, a minőségi diploma védelme, nemzetközi értékének biztosítása, főleg a kutatói és alkalmazott területeken. Az ezt kiszolgáló egységekkel való személyi összefonódás amikor ezen egységek munkájának hallgatói szempontból való értékeléséről, értékvédelméről és megítéléséről van szó, a leghatározottabban kerülendő. Ahogyan az oktatói-kutatói oldal és a hallgatók, úgy a hallgatók és szolgáltató egységek dolgozói is egy jól együttműködő, ugyanakkor jól elhatárolható munkaközösséget kell, hogy alkossanak. Más feladatú, más kvalitású munkatársakkal.

Az említett konkrét elvárások közül három célkitűzés kiemelendő. A Minőségbiztosítási Irodával kapcsolatosan a többoktató kurzusok OMHV-jának lehetővé tétele, a Pályázati és Innovációs központtal egy mecenatúra pályázat beadása, a Hallgatói Karrier- és Szolgáltató Központnál pedig el kell érni, hogy egy működőképes diplomás pályakövetési rendszert dolgozzon ki: egy adatbázist hozzon létre, amely az elmúlt évek végzettjeinek munkahelyeit tartalmazza.

4.6. Működés

A gazdasági megszorításokat és egyes karok igényeit látva szükséges, hogy az EHÖK pazarló működését, mint dologi, mint személyi kiadásokat tekintve újragondoljuk. Minden évben felmerül, de valahogyan csak nem sikerül Sarlóspusztától megszabadulni. Ennek a szabadulásnak a lehetőségét továbbra sem szabad feladni. A csapatépítés, a vezetőképzők és a szakmai munka feltétele a megfelelő helyszín, és a kellően megalapozott anyagi háttér, de racionálisabb tervezéssel, alternatívák keresésével ezek költséghatékonyabbra tervezhetőek.

A napi működésben is van javítani való. Az informatikai rendszer működése számtalan kívánnivalót hagy maga után, különös tekintettel a megbízhatatlan levelezőrendszerre, az elavult honlapstruktúrára (amit ugyanakkor a kommunikációs területre is divatos sorolni).

4.7. Doktoranduszok

A doktorandusz hallgatók érdekképviselőtének megszervezése még mindig egy örök ígéret. Nem fogadható el az az állapot, hogy nem működik az EHÖK-ben egy, a kari doktorandusz képviselőket tömörítő bizottság. Egy ilyen bizottságot létre kell hozni, vezetőjét pedig javasolni a Szenátus (valamint a Tudományos Tanács és az Egyetemi Doktori Tanács tanácskozási jogú) tagjának. Feladata lesz a kari képviselők összegyűjtése. A továbbiakban nem lehet indok, hogy a doktoranduszok csak a munkájukkal törődnek, az érdekképviseléssel nem. A doktoranduszok oktatási feladatokba való bevonásának körülményei továbbra sem tisztázottak kellő mértékben. Az EDT-ben emellett kezdeményezni kell a doktori szabályzat egyes elemeinek kifejezetten hallgatóellenes elemeinek felülvizsgálatát (például a fokozatszerzési eljárás ütemezése). Ha pedig nem is járunk sikerrel a szabályozás terén, az információáramlást és a tájékoztatást erőteljesebbé és hatékonyabbá kell tenni a karokon, a kari képviselőkön keresztül. Sok helyen tisztázásra vár a doktorandusz hallgatók után juttatott, dologi kiadásokat fedező

állami támogatás sorsa. A doktorandusz hallgatók esetén is lenne értelme egyfajta OMHV-nak, illetve a témavezetői tevékenység fokozott ellenőrzésének, értékelésének.

4.8. Szakbizottságok

A szakbizottságok és a bizottságokat irányító alelnökök munkája majdhogynem maradéktalanul megfelel minden szakmai elvárásnak. A bizottságok jelenlegi vezetői megfelelően irányítják a bizottságok munkáját, gondoskodnak az utódnevelésről, utánpótlásképzésről is. Éppen ezért sem az EHÖK elnökének, vagy elnökségének, de a Közgyűlésnek sem érdemes a bizottsági munkába belenyúlni. A legfontosabb feladat az, hogy a bizottságok munkáját, a rájuk váró feladatot az elnök, az elnökség és a Kabinet megfelelően átlássa, a döntéshozatali fórumokon pedig kiszolgálja. A Kabinet hivatott ezeket a szakmai célkitűzéseket megfogalmazni, előkészíteni az elnökség felé, illetve a szakbizottságokon átívelő feladatokat, munkát segíteni.

4.8.1. Gazdaság

A Gazdasági Bizottság napi működése rutinszerű kell, hogy legyen. Továbbra is kiemelt feladata a kari HÖK-ök rendszeres (félévente legalább két alkalommal) beszámoltatása. A bizottság a legalkalmasabb fóruma az információ átadásának, a karok közötti hatékony munka (közös programok, rendezvények) gazdasági hátterének segítése a folyamatosan változó jogszabályi környezetben.

A megszorítások és a gazdasági válság hatásai csak a közeljövőben érik el intézményünket. Az előre jelzett tartalékképzés racionalizálásával számolni kell. Az EHÖK vezető szerepének, és költségvetési tartalékainak kiemelt szerepe van, nem engedhet meg újabb nagyrendezvényből származó bukást. A nagyobb költségigényű új projekteket is felül kell vizsgálni.

A költségvetés várható csökkenése miatt tovább kell haladni a már megkezdett költségvetés-felosztási stratégia mentén, és a költségvetésben egyre jobban visszaszorítani a nem tematizált, megfoghatatlan „kompenzációs” tételeket, az abban kialakult indokolatlan kari különbségeket pedig minimalizálni kell.

A sport- és kulturális pályázatok elszámoltatása kapcsán vár még kiemelt feladat a Gazdasági Bizottságra. Már a pályázati kiírásakor figyelembe kell venni az új jogszabályokat és ezekre aktualizálni a kiírást.

A bizottság feladata lehet új források pályázatokon történő bevonása, felhasználva a Cives pro Universitate Scientiarum Eötvösiana Alapítványadta lehetőségeket.

4.8.2. Sport

A sport terén anyagilag is a legkiemelkedőbb feladat a BME-től a BEAC-ért kapott összeg megfontolt és helyes elköltése. Olyan sportlétesítmény építését érdemes megfontolni, ahol a hallgatóknak alkalma lesz olyan sportágakat művelni és edzéseket tartani, amelyeket máskülönben egy külső helyszínen tenne meg, akár más egyesületben: ez presztízs és bevételkiesést is okoz ez egyetemnek (például a falmászás a squash vagy a teremfoci).

Vannak olyan hallgatók akik csak hobbi szinten szeretnének úzni egy-egy sportágat, és nem szeretnének csapatban sportolni, vagy nem fér bele az idejükbe. Ezért jöttek létre megállapodások olyan külső cégekkel ahova a hallgatóink kedvezményesen. Sajnos az évek alatt a kapcsolattartók egyre lankadó figyelmet fordítottak ennek felügyeletére és sorra vesznek el az ilyenfajta edzési lehetőségeket. Ennek orvoslása az egyik legsürgetőbb probléma. Ezen új kapcsolattartók kijelölésével vagy a meglévők szigorúbb ellenőrzésével lehetne javítani.

A Sportösztöndíjas rendszer kibővítése és a pályázatok bírálásának átalakítása szintén egy fontos cél. Sokan érintettek mint az edzések megtartásában, mind a csapatsportokban való aktív részvételben, azonban nem áll rendelkezésre a sportösztöndíjasok számára akkora keret, hogy a jelenlegi létszámot tovább lehessen növelni, valamint nem lehet a sport-kulturális pályázatból az ösztöndíjasok által tartott

edzésekre további összegeket fordítani. Ez szintén az ELTE-ről való sportolói elvándorlást eredményezi. A megoldást a kari sportfelelősökkel és a kari gazdasági felelősökkel közösen kell kidolgozni. A beérkező pályázatok elbírálásánál be kell vonni a kari sportfelelősöket is, hiszen ők azok akiket megkeresik a hallgatók és ők irányítják tovább az egyes sportösztöndíjashoz, ezáltal biztosan megismerve egy-két problémát amit orvosolni lehet.

A sport kommunikációjára is több figyelmet kell fordítani: az ELTE-n számtalan csapat van akik kiemelkedő eredményt eredményeket érnek el, de erről az egyetem polgárai nem értesülnek. Ezen a területen ki kell használni meglévő kapcsolatainkat az ELTE SE-vel, ahol figyelemmel kísérik a szakosztályok eredményeit, amelyeket megküldenek a karok információs csatornáinak. A rendszer működőképessé tétele nagyot lendítene az ELTE szabadidősportjának megítélésében, ezáltal több érdeklődő fordulna a sport iránt és többen is jelennének meg a sportrendezvényeken.

A jó tanuló jó sportoló ösztöndíj koncepciójának véglegesítése és a szenátussal való elfogadtatása az egyik legsürgetőbb probléma, hiszen szeptember végre már el kell fogadtatni.

A sport.elte.hu honlapot továbbra is aktualizálni és folyamatos frissíteni kell.

A rendszeres kapcsolattartást és egyeztetést az ELTE SE és a Sport Kft vezetőivel továbbra is meg kell tartani.

A rendezvények meghirdetését újabb csatornákon is meg kell tenni, hogy több hallgatóhoz is eljusson az információ, nem feltétlenül csak az ELTE berkein belül. Ennek első lépcsője a BEFS bevonása, hogy vegye fel a naptárába az ELTE rendezvényeket, ahogyan az 5vös 5km-nél ezt már sikerült elérni. A későbbiekben pedig akár támogatás is kérhető a sportszövetségtől.

A sportrendezvények és sportélet finanszírozásának már nyomokban meglévő kiaknázása szükséges, külső szponzorok bevonásával, amelyekre már konkrét elképzelések vannak.

Érdemes újragondolni a kötelező testnevelés és a külső helyszínű sportolás elfogadtatását. Más egyetemeken van lehetőség nem csak külső helyszínű, hanem más egyetemeken meghirdetett testnevelés kurzusok elvégzésére. Ennek lehetőségeit is érdemes megvizsgálni, különös tekintettel azokra a sportágakra, amelyek üzésére az ELTE-n nincs lehetőség. Érdemes lehet újra megvizsgálni és ténylegesen összegyűjteni a nagyobb magyarországi egyetemek sportéletének, sportszervezési tapasztalatainak eredményeit, és ebből új következtetéseket levonni.

Nem maradhat el a hallgatók által kitöltött sportos kérdőív eredményeinek kiértékelése, az igények felmérése.

4.8.3. Tanulmány

Jó tanuló, jó sportoló ösztöndíj A sport kapcsán már kiemelt szerepet kapott.

Első végzett évfolyam a BSc/BA képzésben Legtöbb karunkon (az IK és a TTK kivételével) ebben az évben végeztek az első Bolognai rendszerben tanuló hallgatók. Most lesz lehetőségünk felmérni mennyire sikerült hatékonyan áttérnünk az új rendszerű képzésre, mennyire készítettük fel hallgatóinkat a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre, vagy tanulmányaik folytatására a mesterképzésben. Már most is körvonalazódnak néhány hiányosság, amit célszerű lenne orvosolni. Az egyik legszembetűnőbb dolog, hogy kevesen végezték el a képzéseinket a tanterv szerinti képzési idő alatt, sok szak tantervi hálóját túlszűfolt, szigorú az előfeltételi rendszer, nincs kapacitás a kurzusok keretében való meghirdetésére. A tapasztalatokat a Bologna kérdőívek feldolgozásával tudjuk levonni.

Mesterszakok Idén indítottuk először nagy számban mesterszakjainkat, sajnos a vártnál kevesebb létszámmal. A nálunk végzett hallgatók többsége, hozzánk jött a mesterképzésre is, azonban más egyetemeken kevesebben választottak minket az előre remélnél. A helyzet javításában nagy szerepe lesz, annak, hogy hogyan szerepel majd az ELTE a 2010-es Educatio kiállításon, illetve, hogy a következő években milyen arányban végeznek a hallgatóink az alapképzésben.

Tanárképzés Az elkövetkezendő év egyik legfontosabb és a legtöbb munkával járó feladata a Tanári mesterszak visszasságainak rendezése. A legmostohább körülményű, szerencsétlen hallgatónk, ugyanakkor a legelhivatottabbak is, akik arra vetemednek, hogy tanári képzést végezzenek a Bolognai rendszerben. Sok esetben egyszerre három karon kell órákat elvégezniük és a karok még véletlenül sem egyeztetik egymás között a kurzusok időpontjait, ellehetetlenítve a többszakos hallgatók életét. Ebben a félévben botrányos volt a tanár szakos tárgyak meghirdetése, a pedagógia-pszichológia modul legtöbb tárgya a rangsorolások jelentkezés előtt 2 órával került csak meghirdetésre, ráadásul nem csak a többi modul tárgyaival, hanem egymással is sok gyakorlati időpont ütközik, a legtöbb kurzuson kevesebb a hely, mint ahányan fel szeretnék venni. Az óraütközéseket még tovább fokozza, hogy a legtöbb modul 10 fónél kevesebb létszámmal indul, ezért ott nincs nagyon lehetőség több kurzusból való válogatásra. A rendszert az még tovább bonyolítja, hogy semelyik kar nem érzi magáénak a tanár szakot. Mind az oktatók mind a hallgatók nehezen jutnak a hiteles információkhoz, és gyakran mire eljut hozzájuk, addigra már rég más szabályozás van érvényben.

Mesterszakos hallgatók tanulmányi és köztársasági ösztöndíja Az új képzéssel együtt bevezetett szabályozások értelmében az első éves mesterszakos hallgatónk nem részesülhetnek köztársasági ösztöndíjban. Emiatt a legaktívabb, legkiválóbb hallgatónk szenvednek hátrányt akkor, amikor már épp lehetőségük nyílik érdeklődésüknek megfelelő szakmai tevékenységet folytatni. Az elkövetkező év fontos feladatai közé tartozik majd, az ő helyzetük tisztázása.

Szaknyelvi képzés Az elmúlt években nem igazán valósult meg a kötelező és választható szakmai tárgyak idegen nyelvű oktatása, pedig ezek lehetősége nagymértékben növelné az ELTE-s oklevél értékét, az egyetemnek pedig már középtávon is megérné anyagilag, mivel nemzetközi kapcsolatainkat javítaná, ha a hozzánk érkező külföldi hallgatók mind bővebb kínálatból válogathatnának. Ehhez azonban elengedhetetlen, hogy legyen színvonalas szaknyelvi képzésünk is, amelyen ha nem is feltétlenül ingyen (bár sok egyetemen ez alapszolgáltatás), de lehetőleg minél több hallgató részt vehet.

4.8.4. Szociális

Rendszeres szociális ösztöndíj kétkörös bírálati rendszerének kiépítése Az 51/2007-es kormányrendelet alapjaiban reformálta meg a felsőoktatás normatív alapú finanszírozási rendszerét. Bevezetésre került az Alaptámogatás, a kiemelt (fix minimális) összegű kategóriák (támogatás) intézménye, megszűnt a lakhatási támogatás és a tankönyv és jegyzettámogatás. A tanulmányi ösztöndíj esetében bevezetésre került egy alsó utalási összeghatár (min. 5950,- Ft). Létrejött az elektronikus tankönyvek, tananyagok és a felkészüléshez szükséges elektronikus eszközök beszerzésére felhasználható keret. Megszűnt a GYES/GYED-ben részesülő hallgatók költségtérítés fizetési mentességének a kedvezménye.

Az akkori szabályozással az idő szűke miatt két gyakorlatot alakítottunk ki:

Eddig az 51/2007. Korm.rendelet 16.§ (1) és (2) bekezdése alapján a fix kategóriás támogatási körbe tartozó hallgatók „alanyi jogon” megkapták a kategóriának megfelelő magasabb összegű szociális támogatást, minden egyéb tényező figyelembe vétele nélkül,

A szociális alapú ösztöndíjakra fordítható keretek felosztásakor először az alaptámogatások összegét, majd pedig a kiemelt ösztöndíjakra jogosult hallgatók ösztöndíját különítettük el, a maradék összeg pedig a karok államilag támogatott képzésben részvevő hallgatóinak létszámával arányosan került kiosztásra, amelyet a kategóriába nem tartozó hallgatók pontrendszer alapján kaphattak meg. Ez a megoldás azonban több szempontból hibásnak bizonyult.

A hallgatók a szociális ösztöndíj szempontjából két táborba sorolhatók tehát, a fix kategóriás 10-, 20-százalékos keretbe tartozókra, valamint azokra, akik ugyan rászorulnak, de csak pontrendszer alapján részesülhetnek ösztöndíjban. A másik probléma a jelenlegi gyakorlattal, hogy a mesterszakok elindulásával, a magas összegű és egyre nagyobb számú alaptámogatás, illetve 10-, 20-százalékos ösztöndíjak kifizetésével, egyre kevesebb pénz jut majd a karokra a pontrendszeres támogatáshoz,

ugyanakkor a kiemelt ösztöndíjra jogosultak körében csak egy szempont alapján kerülnek a magas összegű ösztöndíjak kifizetésre.

Mindezek miatt az EHÖK szociális és ösztöndíj bizottsága egy új rendszer bevezetését dolgozta ki, amely alapján minden pályázathoz csatolni kell minden igazolást, és a pályázatok két körös bíráláson esnek át. Amelyik pályázat egy bizonyos, a kari ösztöndíj bizottságok által meghatározott határon alul marad, még akkor is elutasításra kerül, ha egyébként a pályázó beletartozik valamelyik kiemelt kategóriába. Ez több munkát ad majd a kari ösztöndíj és jóléti bizottságoknak, ugyanakkor a normatív keretek igazságosabb elosztását teszi lehetővé.

Elektronikus pályázati rendszer A szociális ösztöndíj elektronikus pályázati felülete a korábbi tervekhez képest nem készült el augusztus 15-ére, így nem maradt elég idő arra, hogy megfelelően legyen tesztelve, ezért ennek bevezetése a következő félévre halasztódik.

Tanulmányi ösztöndíj Az első féléves MA/MSc-s hallgatók kaphatnak-e. Ha a hallgatói jogviszonyukat folytatónak tekintjük, akkor kaphatnak, ekkor azonban nem jogosultak az alaptámogatásra. Ellenkező esetben pedig alaptámogatást kaphatnak, de tanulmányi ösztöndíjat nem. Az előzetes álláspontok szerint, az alaptámogatásra jogosultak, tanulmányi ösztöndíjra viszont nem.

4.8.5. Külügy

Napjainkban bármely szakterületen elengedhetetlen a nyelvismeret, mi több a szaknyelv ismerete, ehhez nyújthatnak segítséget külföldi ösztöndíjaink, ezért is olyan fontos, hogy az ELTE Külügyi kapcsolatait tovább építsük. A külföldi pályázatok közül az ERASMUS a legismertebb és legkiépítettebb, azonban szükség lenne például a CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) és egyéb ösztöndíjak felé való nyitásra és kapcsolatépítésre. A külügy számára nemcsak a tőlünk kiutazó, hanem a hozzánk érkező külföldi hallgatók is meghatározó szerepet töltenek be. Ebben a tekintetben korántsem áll az ELTE a legjobb helyen, országos szinten nem fogadunk elég hallgatót. Szükség lenne egy megfelelően átgondolt a rektori hivatallal egyeztetett hirdetési kampányra, hogy az ELTE ismertsége fejlődjön.

Tájékoztató anyagok szerkesztése Fontos lenne, egy olyan tájékoztató anyag összeállítása mind egyetemi, mind kari és szakos szinten, amit a kiutazó hallgatóink kivihetnének a világba, ha nem is papíros, de legalább elektronikus formában. Ez egy olcsó és hatékony módja lehetne az egyetem „reklámozására” és még senki nem tette meg összehangolva. Minőségbiztosítás A kiküldött hallgatókért az ELTE minőségbiztosítási köteleességet vállal, tehát, hogy csak a legjobb és nyelvileg képzett hallgatók utazhatnak ki. Szükséges lenne egy olyan szakmai nyelvi óra minden szakon, ahol az alapvető szakmai nyelvi kompetenciákat megszerezhetnék a hallgatók. Lehetne ez akár az Erasmus ösztöndíj egyik alapfeltétele vagy a bírálat folyamán plusz pont.

Kiutazó hallgatók támogatása Az EHÖK kiegészítő támogatásán kívül, ami az Erasmusszal kiutazó szociálisan rászoruló hallgatók támogatásán kívül a gazdasági világválság és a megszorítások miatt szükségessé vált, hogy a karok is kivegyék a részüket az Erasmus hallgatók támogatásában. Ez nem feltétlenül szociális alapú, mint inkább szakmai alapokra kellene helyezni, tovább erősítve a minőségbiztosítási alapelveket.

Rendezvények Fontosak a nagy információs rendezvények (Külügyi Fórum, USA Day, erasmus7, Külügyi Majális), de információs erejük megkérdőjelezhető vagy alul látogatottak. Ezért is fontos lenne a kommunikáció átgondolása, hasznosabb lehetne az energiákat a kari tájékoztatásba fektetni. Idegen nyelvű kurzusok Az elmúlt évben nem történt lényegi változás, pedig nagy szükség lenne rá. Célszerű lenne a tanulmányi bizottsággal egy közös megoldást találni az Erasmus koordinátorok valamely módú kompenzációjára, pl. óraterhelés csökkentésére.

Külföldi hallgatók idevonzása A külföldi hallgatók számára különböző továbbra is biztosítjuk az alapvető szolgáltatásokat: programok, mentorrendszer, amelyek jól is működnek. De a diákok nem visznek haza semmiféle információs anyagot arról, hol is jártak, nehezen tudják ajánlani az otthoniaknak az egyetemet, ha semmilyen anyag nem érhető el számukra. Szintén legalább ennyire fontos lenne, ha ELTE-s ajándéktárgyakat kapnának, például póló, toll, mappa, vagy egy emlékkönyv formájában. ESN (Exchange Student Network) ELTE Gyakorlatilag ez a mentor rendszer legalitásához kell. Ez a szervezet egy európai szintű szervezet. A hivatalos megalakulása után az ELTE új anyagi forrásokat is be fog tudni vonni a külföldi hallgatóknak szervezet programokba. Szintén nagyon fontos szerepe lehet mind az utánpótlás nevelésben, valamint az emberi erőforrások megtartásában.

Határon túli magyarok bevonása Ez lehetne az egyik fő célkitűzés az évben, hiszen sok egyetem akkreditációjára az idén került sor. A határon túli magyar hallgatói szervezetek bevonásával a külföldi magyar kisebbség könnyebben tanulhatna Magyarországon különböző ösztöndíjakkal. Idén télen alakult meg a Nemzetközi Képzési és Mobilitási Osztály, amellyel a jó kapcsolat és együttműködés kulcskérdése a bizottsági munkának.

4.9. Referensi munkakörök

Mivel az Alapszabály is kimondja, hogy a referensek kinevezéséről az elnökség dönt, a referensi munkakörökhöz tartozó programrészletek csak igen vázlatosan lesznek bemutatva a következőekben. Mindannyian tudjuk, hogy egy-egy szakterület programja annak vezetőjének programja, munkaterve is kell, hogy legyen, különben a megvalósíthatósága kerül veszélybe. Így az EHÖK elnökségének nem kell kényszerpályán mozognia, és a munkaterveket, felterjesztéseket szabadabban tudja elbírálni. Jelen pályázatban azonban rögzítem azokat a fő irányvonalakat, amelyek a referensi munkákat érintik, amelyek az elnöki program megvalósíthatóságának kulcspozícióit jelölik ki.

4.9.1. Esélyegyenlőség

Az esélyegyenlőség kérdéseinek kiemelt kezelése amellet, hogy divatos az utóbbi időkben, nemzetközi kíváncsóság is. Egyetemünk ebből a szempontból egyedülálló lehetőségekkel rendelkezik: a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar olyan szakmai tőkét jelent ezen a területen, amely nem csak országosan, hanem nemzetközi szinten is elismert. Az esélyegyenlőség témakörében, annak irányításában a kar mind szakmai, mind politikai elsődlegességet élvez. A terület kiemelt feladata az esélyegyenlőségre fordítható támogatások szakszerű felhasználása, emellett pedig a folytonosan napirenden levő akadálymentesítés. A bizottság szervezése, vezetőképzőkön való egyre markánsabb megjelenés nem csak presztízs kérdés, hanem a szakmai munkának, a hatékonyságnak és a karokon való esélyegyenlőségi törekvések megvalósításának feltétele.

4.9.2. Tudomány

A tudományos és tehetséggondozási terület személyesen is közel áll hozzám, személyesen is több figyelmet kívánok rá fordítani. A megkezdett munkák folytatását, kibővítését várom, a Tudományos Bizottság és Tehetséggondozási Tanács tagjainak együtt tartása a cél, valamint újabb szakmai projektek (pl. mecenatúra pályázat, a disszeminációs pályázat megvalósítása, Multidiszciplináris Műhelyek) megvalósítása, és a kidolgozott honorácior-rendszer bevezetése élvez kiemelt prioritást.

4.9.3. Sajtó és kommunikáció

Kommunikációs területen sok apró, és jó néhány súlyosabb szakmai hiba történt. Ezeket személyi változtatással lehet orvosolni. Újabb, indokolatlan költségtöbbleteket eredményező tervekbe (pl. egye-

temi rádió) addig fölösleges belevágni, amíg az EHÖK honlapja ennyire elmaradott még a statikus tartalmakat tekintve is. Az ELTEOnline működése az elvárásoknak messzemenőkéig megfelel.

4.9.4. Határon túli

A határon túli kapcsolatok egyetemi szintű koordinációja pozitív előrelépés volt az elmúlt évben. A külügyi kapcsolatoknál már említett lehetőségek kihasználása, és az együttműködés az EHÖK-ös szakbizottságokon belül újabb lehetőségeket rejthet magában.

4.9.5. Rendezvény

A rendezvényszervezés elmúlt évének tragikus tapasztalatai után ez megint csak egy olyan terület, ahol személycserével, egy tapasztalt, már bizonyított és kiemelt referenciákkal rendelkező személy megbízásával hatalmas előrelépést tehet az EHÖK. Az elsődleges feladat a rendezvénypaletta összehangolása, és a kari rendezvényesek vezetése. Az Egyetemi Napok megrendezésére azonban csak tavasszal van esély. Előrelépést a már meglévő programok magasabb szintű menedzselésén túl az Eötvös Bál lehetőségeinek jobb kiaknázásával lehet tenni, jobban érdekeltté téve az oktatókat is.

4.9.6. Pályázat

A pályázati referens eddigi munkaköre majdhogynem értelmezhetlenné vált. Az elektronikus pályázatleadásnak köszönhetően a bírálatelőkészítés nem kíván teljes embert két féléven át. Az elszámolások terhe a gazdasági bizottságra helyeződtek át. A pályázati referens munkáját a sport-kulturális pályázatok kiírásának átgondolására, jobb előkészítésére kellene bővíteni. Vagy akár egy egészen új feladatra: az EHÖK-ben és a karokon működő alapítványokat, civil szervezeteket segítő (korábban már működő) pályázat-figyelő rendszer kidolgozására, a pályázatírásban való segítségre kell fogni. A feladatkörök bővítése nélkül ezt a referensi posztot meg kell szüntetni.

4.9.7. Kultúra

A kulturális élet egyetemi szintű, EHÖK által koordinált fellendítése az utóbbi évben, években nem sokban mutatott túl a színházlátogatások segítésén. Átgondolt, részletesen előkészített programtervre van szükség, amelyet a karokkal a megválasztott elnök külön egyeztet, és fogadtatja el esetlegesen az elnökséggel. Nem minden karon működő, méltatlanul elhanyagolt területről van szó, amely élére megfelelő program-gazdagítás nélkül nem érdemes tisztségviselőt kinevezni.

5. Összefoglalás

Pályázatom célja nem a szakbizottsági munkák kritikai elemzése, vagy valamilyen másfajta személyi politika ráerőltetése az EHÖK-re. Célom az, hogy egy új irányt mutassak az EHÖK-nek, rádöbbsenek minél több felelős kari vezetőt arra, hogy a jelenlegi helyzetben egy konfliktusokat felvállaló vezetésre van szükség. Megújítani, és lecserélni kell a hallgatói önkormányzat vezetését. Határozott, erőteljes, ugyanakkor tárgyalóképes vezetőre van szükség, aki tudja jól világosan, hogy mi a különbség alku és megegyezés között. Akinek a megválasztása nem kompromisszum, hanem akarat.